

здоров'ям розуміють не тільки відсутність хвороби. Цей показник має кількісну оцінку в діапазоні від «безпечний рівень» (за Г. Л. Апанасенко) до «низький рівень», який вказує на наявну патологію. Рівень здоров'я визначає «запас міцності» працівника, його здатність зберігати працездатність в несприятливих станах стомлення і стресу, які є невід'ємними складовими трудового процесу.

Актуальність проблеми підвищує те, що рівень здоров'я населення в Україні в цілому істотно знижений, отже, це стосується і контингенту залізничних операторів. Обстеження, проведене серед студентів нашого університету виявило, що близько половини, а саме 44 % контингенту, мають рівень здоров'я в діапазоні від «нижче середнього» до «низький рівень». Отже, від початку навчання закладається підготовка фахівців з низьким рівнем професійної надійності. Ситуація явно неприйнятна і потребує суттєвої корекції.

Шляхи до розв'язання проблеми допомагає визначити твердження Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я про те, що «рівень здоров'я» на 50 % визначається способом життя людини. На сьогодні з факторів, що входять в поняття «спосіб життя», найважливішу роль відіграє «гіподинамія» (недостатня фізична активність). Гіподинамія – одна з головних причин смертності в Україні, але її небезпека не до кінця оцінена в менталітеті населення. У розвинених країнах ведеться системна боротьба з гіподинамією і результатом стає збільшення тривалості життя, порівняно з Україною, на 10 – 20 років. Важливо врахувати, що з цілої низки причин фізична активність сучасних студентів істотно знижена відносно часів, коли студентами були їхні батьки, до чого додається ще й низка негативних для здоров'я факторів.

Одним з напрямів вирішення проблеми може стати масована пропаганда здорового способу життя, оскільки переважна більшість людей легко їй піддаються. Як приклад, наведемо проведення в УкрДУЗТ традиційних «Днів здоров'я». Тема активного способу життя і піклування про власне здоров'я повинна звучати не тільки при викладанні дисциплін кафедри охорони праці і навколишнього середовища. Доцільно створити умови, при яких студент міг би об'єктивно оцінити свій наявний рівень і забезпечити можливість занять у спортивних секціях.

*Т. В. Бутько, Т. Ю. Калашнікова,
О. А. Малахова*

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ УПП У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Підготовка майбутніх фахівців зі спеціальності «Організація перевезень та управління на залізничному транспорті» передбачає у

рамках навчального процесу поряд із аудиторним навантаженням набування практичних навичок на базах практики.

Програму практики студентів розроблено на весь період навчання згідно з навчальним планом, який передбачає чотири види практики: загальнозалізничну (1 курс), виробничу технологічну (4 курс, 5 курс для заочної форми навчання), управлінську (5 курс) та переддипломну.

Загальнозалізнична навчальна практика проводиться після завершення першого курсу на підприємствах та їх об'єктах в залізничному вузлі, де розташований вищий навчальний заклад. Тривалість практики - два тижні.

Виробнича технологічна практика на станціях передбачає закріплення та поглиблення студентами теоретичних знань, які здобуті при вивченні циклу гуманітарних, фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін; набуття навичок самостійної роботи.

Управлінська практика передбачає подальше закріплення та поглиблення теоретичних знань, які отримані в процесі навчання в університеті, вивчення технології процесу перевезень і структури управління, використання сучасного інформаційного забезпечення, складу автоматизованої системи робочих місць поїзних, локомотивних, диспетчерів-вагонорозпорядників (диспетчерів з місцевої роботи), чергових по районах керування (диспетчерів напрямків), інших диспетчерів центру управління. На практиці вивчається впровадження нової техніки та прогресивної технології.

Практика проводиться упродовж чотирьох тижнів відповідно до договору між університетом і дорожнім центром (службою перевезень чи регіональним підприємством).

На **переддипломній практиці** студент працює згідно із завданням до магістерської кваліфікаційної роботи, яке складає основний керівник від випускаючої кафедри університету.

Керування вказаними видами практики визначило ряд недоліків в її проведенні, а саме:

- неможливість стовідсоткового влаштування студентів на бази практики, що викликає необхідність закріплення студентів за кафедрою на час її проведення;
- навчальним планом-графіком передбачено проходження даних видів практики у літній період, що значно перешкоджає виходу викладачів у відпустку та скорочує термін перескладання заліку для студента.

Перший недолік передбачається вирішувати шляхом більш тісного контакту з виробництвом, а при необхідності закріплення студентів за кафедрами – розроблення питань для самостійного вивчення у медіатеці та бібліотеці університету.

Ліквідація другого недоліку можлива шляхом зміни навчального плану. Так, у сучасних умовах проведення загальнозалізничної практики пропонується перенести у перший семестр першого курсу з паралельним

вивченням дисципліни «Загальний курс транспорту». Реалізація даної пропозиції можлива за рахунок введення двох годин практики на тиждень у розклад занять, зокрема на філіях кафедри на підприємствах регіональної філії Південна залізниця ПАТ «УЗ», що забезпечить її якісне проходження у повному обсязі 30 годин.

Таким чином, зазначені пропозиції дозволять одночасно врахувати і покращити навчальний процес у сучасних умовах.

*О. В. Лаврухін, В. М. Запара, С. М. Продащук,
Я. В. Запара, О. О. Шапатіна, С. П. Кануннікова*

АДАПТАЦІЯ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДО ВИМОГ СЬОГОДЕННЯ ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ НОВОЇ ГЕНЕРАЦІЇ

Підвищення конкурентоспроможності вищих навчальних закладів України як на європейському, так і на світовому ринку освітніх послуг є нагальною проблемою і повинно вирішуватися комплексно з урахуванням тенденцій розвитку освіти взагалі.

Одним з напрямків вирішення цієї проблеми є адаптація методичного забезпечення при вивченні конкретних дисциплін до сучасних вимог, тобто з урахуванням як попереднього позитивного досвіду, так і перспективних тенденцій рівня розвитку інформаційних технологій.

Цьому питанню надається відповідна увага як в цілому в УкрДУЗТ, так і на факультеті УПП, в т. ч. на кафедрі «Управління вантажною і комерційною роботою».

На кафедрі пропонують досить широкий спектр методичних розробок, які представлені в навчально-методичному комплексі дисциплін: журнали для виконання практичних і лабораторних робіт, методичні вказівки та завдання для виконання контрольних робіт, розрахунково-графічних робіт, курсових робіт та курсових проектів, конспекти лекцій, навчальні посібники та підручники. До того ж, методичні розробки подано як у паперовому, так і електронному вигляді. Більш перспективною в плані адаптації методичного забезпечення до сучасних вимог вбачається електронна база забезпечення дисциплін.

До того ж, розширюється сфера використання ПЕОМ при контролі якості освіти. Вже впроваджено контроль якості освіти у студентів-магістрантів у вигляді тестів на ПЕОМ, результати впровадження оцінюються позитивно.

Кафедра активно працює над удосконаленням методичного забезпечення дисциплін. За останній рік підготовлена достатня кількість методичних розробок, які охоплюють весь спектр дисциплін кафедри.